

Голас Радзімы

№ 1 (1467)
6 студзеня 1977 г.

ГАЗЕТА БЕЛАРУСКАГА ТАВАРЫСТВА ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЯХ З СУАЙЧЫННІКАМІ ЗА РУБЯЖОМ
(БЕЛАРУСКАЕ ТАВАРЫСТВА «РАДЗІМА»)

Цана 2 кап.
Год выдання 22-1

СТАРТ ПЯЦІГОДКІ
БЫЎ ПАСПЯХОВЫ

«Магчымасці калгасаў
невычэрпныя»

стар. 3

БЕЛАРУСКАЕ МА-
СТАЦТВА У КРАІ-
НАХ СВЕТУ

«Маршрутамі друж-
бы»

стар. 6

Канстанцыя БУЙЛО:

«МНЕ ДАРАГАЯ
УСЯ БЕЛАРУСЬ»

«Ліра па-ранейшаму
звонкая»

стар. 6—7

НАВАГОДНЯЕ ВІНШАВАННЕ САВЕЦКАМУ НАРОДУ

Дарагія таварышы, ся-
ры!

Новы 1977 год уступае
на зямлю нашай Радзімы.
У гэтыя ўрачыстыя міну-
ты мы акідаем мыслен-
ным позіткам усё тое,
што здзейснена, што па-
мятна і дорага сэрцу кож-
нага з нас.

1976 год увайдзе ў ле-
тапіс Айчыны як год XXV
з'езда партыі — гістарыч-
нага рубяжа ў развіцці са-
вецкага грамадства, па-
дзеі велізарнага міжна-
роднага значэння. У
Справаздачным дакладзе
ЦК КПСС, з якім выступіў
на з'ездзе таварыш Леа-
нід Ільіч Брэжнеў, у ра-
шэннях з'езда ўвасобле-
ны калектыўны розум і
воля ленінскай партыі,

думкі і імкненні нашага
народа.

Высокая палітычная ак-
тыўнасць, ударная праца
мільёнаў, шырокі размах
сацыялістычнага сабор-
ніцтва за павышэнне
эфектыўнасці і якасці ра-
боты — самае пераканаў-
чае сведчанне рашучасці
савецкіх людзей выка-
наць задачы, вызначаныя
з'ездам. Толькі ў 1976 го-
дзе за кошт перавыканан-
ня планаў краіна атрымала
дадаткова прамысло-
вай прадукцыі на мільяр-
ды рублёў. Пушчаны но-
выя фабрыкі, заводы і
электрастанцыі, увайшлі
ў строй дзеючых новых
шляхі зносін, нафта- і га-
заправоды, шахты і ву-
гальныя разрэзы. Радзіма

ганарыцца здзяйсненнямі
рабочых, інжынераў, тэх-
нікаў, вучоных і аддае ім
даніну глыбокай павагі і
ўдзячнасці!

Парадаваў нас выдатны
поспех, дасягнуты ў сель-
скай гаспадарцы. Калгас-
нікі і работнікі саўгасаў
сабралі найвышэйшы за
ўсю гісторыю краіны ўра-
джай збожжавых, дабілі-
ся значных поспехаў у вы-
творчасці і нарыхтоўцы
бавоўны і іншых сельска-
гаспадарчых прадуктаў.
Пашана і хвала працаўні-
кам вёскі, усім, хто вый-
граў напружаную бітву за
збожжа, хто, не складаю-
чы рук, працуе на палях і
фермах!

Паслядоўна выконваец-
ца намечаная XXV з'ез-

дам праграма павышэння
матэрыяльнага і культур-
нага дабрабыту працоў-
ных. Узрастае іх заробот-
ная плата, павялічваецца
грамадскія фонды спажы-
вання. Святло наваселляў
запалілася ў мільёнах
кватэр. Пабудаваны мно-
гія сотні школ, бальніц,
дзіцячых садоў і ясляў,
бібліятэк і клубаў. Разві-
ваюцца ахова здароўя і
асвета, навука і культура.

Усе нашы дасягненні —
вынік плённай працы ра-
бочага класа, калгаснага
сялянства, савецкай інтэ-
лігенцыі, усіх народаў Са-
вецкага Саюза, згуртава-
ных у адзіную дружнюю
сям'ю. Гонар і слава вам,
дарагія суайчыннікі, за
доблесную працу на ка-

рысць нашай вялікай Ра-
дзімы!

Таварышы! Адыходзя-
чы год быў годам далей-
шага росту эканамічнай
магутнасці Савецкай краі-
ны, краін сацыялістычнай
садружнасці, умацавання
іх згуртаванасці і міжна-
роднага аўтарытэту. Гэта
быў год новых поспехаў
сусветнага камуністычна-
га і рабочага руху, важ-
ных перамог маладых
дзяржаў, якія заваявалі
нацыянальную незалеж-
насць. Гэта быў год ак-
тыўнай барацьбы за мір,
дэмакратыю і сацыялізм.
Намаганні Савецкага Са-
юза, брацкіх краін сацыя-
[Заканчэнне на 2-й стар.]

У інстытуце Белпрампраект распрацаваны тэхнічны праект будаўніцтва Рэчыцкага метызнага завода. Першае ў рэспубліцы прадпрыемства па вытворчасці металакорду і крапляжу стане адным з буйнейшых у краіне.
НА ЗДЫМКАХ: архітэктары-праекціроўшчыкі будучага завода; так будзе выглядаць новы завод.

НАВАГОДНЯЕ ВІНШАВАННЕ САВЕЦКАМУ НАРОДУ

[Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.]

лізму, усіх міралюбівых сіл планеты дазволілі, на-суперак супраціўленню агрэсіўных колаў, зрабіць мір на зямлі больш надзейным і трывалым.

Камуністычная партыя, Савецкая дзяржава пашлядоўна і настойліва ажыццяўляюць прынятую XXV з'ездам КПСС праграму далейшай барацьбы за мір і міжнароднае супрацоўніцтва, за свабоду і незалежнасць народаў. Савецкі Саюз, краіны сацыялізму выступілі з важнымі ініцыятывамі, накіраванымі на далейшае паглыбленне разрадкаў, умацаванне ўсеагульнага міру, на вырашэнне неадкладнай задачы нашых дзён—спыненне гонкі ўзбраенняў.

Уступаючы ў новы год, савецкія людзі шлюць гарачыя віншаванні народам брацкіх краін сацыялізму, рабочым, сялянам і працоўнай інтэлігенцыі капіталістычных дзяржаў, народам краін Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі, якія сталі на шлях развіцця, — усім, хто выступае супраць імперыялізму, расізму, рэакцыі і агрэсіі, усім барацьбітам за мір, за сацыяльны прагрэс чалавецтва.

Дарагія таварышы!

У надыходзячым 1977 годзе мы і нашы сябры за рубяжком будзем адзначаць 60-годдзе Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Савецкі народ ідзе да гэтага вялікага свята цесна згуртаваным вакол Камуністычнай партыі і яе лідэраў Цэнтральнага Камітэта. У краіне створана творчая, стваральная атмасфера, у якой усё больш поўна раскрываецца сапраўды дэмакратычны характар савецка-

га ладу, сацыялістычнага ладу жыцця. Працоўныя аднадушна і поўнаасцю адабраюць і падтрымліваюць ленинскую ўнутраную і знешнюю палітыку КПСС, дзейнасць яе Цэнтральнага Камітэта, Палітбюро на чале з таварышам Л. І. Брэжневым. У непарушным адзінстве партыі і народа — залог новых поспехаў нашага няўхільнага руху наперад, да камунізму.

Дарагія таварышы, сябры!

Цэнтральны Камітэт Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР і Савет Міністраў СССР сардэчна віншуюць вас з надыходзячым Новым годам!

Горача віншваем рабочых і калгаснікаў, савецкую інтэлігенцыю, ветэранаў рэвалюцыі, войнаў і працы!

Віншваем нашых выдатных жанчын, слаўную савецкую моладзь, нашых доблесных войнаў!

Шлём цёплыя віншаванні тым, хто ў гэтыя мінуты працуе ля домнаў і мартэнаў, ля пульту электрастанцый, на іншых вытворчасцях, тым, хто стаіць на варце рубяжоў нашай любімай Айчыны.

Няхай усе савецкія людзі будуць шчаслівымі ў новым годзе!

Моцнага здароўя, поспехаў у працы, вучобе, творчасці ўсім вам, дарагія таварышы!

З Новым годам, з новым шчасцем!

**ЦЭНТРАЛЬНЫ
КАМІТЭТ
КПСС
САВЕТ
МІНІСТРАЎ
СССР
ПРЭЗІДЫУМ
ВЯРХОЎНАГА САВЕТА
СССР**

НЯМА ВЫШЭЙШАГА ЗВАННЯ

Іх на баранавіцкім заводзе «Аўтаагрэгат» 60 — нядаўніх школьнікаў, будучых токараў. Спачатку я назіраў за імі ў класе, дзе ім чытаюць «тэорыю». У цэлым — сур'езныя, уважлівыя хлопцы. Слухаюць, запісваюць, задаюць пытанні. Але не-не ды і ўспомніць каторы сваю нядаўнюю «школьную маладосць» — выбухне ў адказ дружнае «ха-ха!» Потым многіх з іх я бачыў ля станка. Тут нават самы заядлы штукатур становіцца засяроджаным і ўдумлівым.

Што адбываецца з юнакамі, калі яны пераходзяць з класа ў цэх? Што адчуваюць ля станка? А галоўнае, чаму прыйшлі яны на завод, у рабочыя, ці ўсведамляюць сваю прыналежнасць да перадавога класа грамадства? Якія змены адбываюцца ў іх светапоглядзе за той час, што прайшоў з пачатку іх вучнёўства на заводзе? Гэтыя і некаторыя іншыя пытанні я задаваў некалькім хлопцам. Адказы былі розныя, агульнае ж ва ўсіх — упэўненасць у правільным выбары жыццёвага шляху. Найбольш запомніліся словы Валерыя АНДРУШКЕВІЧА. Запомніліся, мабыць, таму, што адказваў ён жыва, усхвалявана. Але няхай гаворыць сам Валерыя.

— На «Аўтаагрэгате» я разам з аднакласнікамі паўтара года назад праходзіў вытворчую практыку. Больш за ўсё часу праводзіў ля такарнага станка. Нам казалі аб яго будове, а ў канцы практыкі

дазволілі тачыць самыя простыя дэталі. Калі я падыходзіў да станка, ва мне быццам што замірала, і рукі не хацелі слухацца — здавалася, нават не змагу яго запусціць. Хлопцы гаварылі, што ў такі момант я неяк збянтэжана ўсміхаўся. Хваляваўся вельмі — адказная справа. А калі здымаў гэтую дэталю і чуў з вуснаў майстра: «Добра, малайчына!», радасці і горадасці не было канца.

Гэта, вядома, былі пачуцці яшчэ дзіцячыя, падобныя, мабыць, на тыя, якія адчуваеш, праехаўшы ўпершыню за рулём матацыкла. Усё аддасі, каб яшчэ хоць разок пакатацца.

Пайшоў я на завод больш з-за таго, што падалася мне кіраваць станком, адразу бачыць вынікі сваёй працы. Цяпер вось сустрэну на вуліцы новенькі МАЗ і думаю: магчыма, і мая дэталю працуе ў ім. Лепшыя вучнёўскія вырабы ідуць як прадукцыя завода. За іх плацяць, вядома, грошы, але для мяне даражэй усведамляць, што я, як тая мая маленькая дэталю у вялікім аўтамабілі, адна з тысяч, — састанова частка механізма. І мая праца патрэбна, каб ён рухаўся.

У школе я вучыўся надрэна, здолеў бы пры пэўнай падрыхтоўцы паступіць у інстытут. Ва ўсякім разе так лічылі настаўнікі, бацькі і сябры. А я рашыў: пайду на завод, да станка. Хто здзівіўся, хто абурўся, а большасць — «пра-

вільна робіш». І бацька падтрымаў. Ён сам рабочы і ганарыцца гэтым. Маці пераконвалі разам. Я гаварыў, што буду вучыцца на заводным, набыць практыку і веда адначасова. Бацька націскаў на тое, што я зусім «зялены», мяне трэба выхоўваць. А лепшага выхавальца, чым рабочы калектыў, не знойдзеш.

Словы падобныя я чуў і чытаў раней. Па праўдзе, прымаў іх крыху скептычна. Цяпер я пачынаю разумець іх вялікі сэнс. Я вучань, будучы рабочы, адчуваю пастаянна на сабе клопат і ўвагу майго настаўніка Уладзіміра Скрыпки, рабочага высокай кваліфікацыі, які перадае мне свае веда, вопыт; майстра, якога хваляюць і мая вучоба, і тое, чым я займаюся ў вольны час; і іншых рабочых, якія заўсёды дапамагаюць нам, вучням, і адзін аднаму. Я бачу адносіны людзей у калектыве, шчырыя, добразычлівыя да часнага чалавека, прынцыповыя да таго, хто не беражэ рабочую годнасць.

Быць членам такога калектыву, значыць быць не толькі добрым спецыялістам, трэба мець яшчэ класавую свядомасць, высокія чалавечыя якасці.

У студзені юнакі, якія вучацца сёння на заводзе «Аўтаагрэгат», здадуць кваліфікацыйныя экзамены і стануць у рады рабочага класа. Стануць цвёрда.

В. РЫБЦКІ.

● ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ● ФАКТЫ ● ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ● ФАКТЫ ● ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ●

**ВІНШАВАННЕ
ГЕНЕРАЛЬНАГА
САКРАТАРА ЦК КПСС
БЕЛАРУСКИМ ХІМІКАМ**

Напярэдадні Новага года газеты змясцілі віншаванне Генеральнага сакратара ЦК КПСС Л. Брэжнева калектывам рабочых, інжынераў, тэхнікаў і служачых, партыйным, прафсаюзным і камсамольскім арганізацыям вытворчага аб'яднання «Беларуськалій», Гродзенскага вытворчага аб'яднання «Азот», Гомельскага хімічнага завода з датэрміновым выкананнем гадавога плана і сацыялістычных абавязальстваў па выпуску мінеральных угнаенняў і павышэнню іх якасці. «Працоўныя прамысловасці мінеральных угнаенняў Беларусі, — сказана ў віншаванні, — добра напрацавалі ў першым годзе дзесятай пяцігодкі. Выпушчана больш як 11 мільёнаў тон калійных, азотных і фосфарных тукаў, у тым ліку 330 тысяч тон звыш плана, паспяхова асвойваюцца новыя вытворчыя магутнасці, праводзіцца вялікая работа па павышэнню эфектыўнасці вытворчасці і якасці прадукцыі».

**ГАДАВЫ ПЛАН
ДАТЭРМІНОВА**

Прамысловасць Беларусі датэрмінова выканала гадавы план па рэалізацыі прадукцыі і вытворчасці большасці важнейшых вырабаў. Звыш плана да канца года рэалізавана прадукцыя на сотні мільёнаў рублёў. У параўнанні з мінулым годам аб'ём вытворчасці ўзрос больш чым на сем працэнтаў.

**РЭКАНСТРУКЦЫЯ
КАНАЛА**

Дняпра - Бугскі канал з'яўляецца адной з самых важных водных магістралей рэспублікі. Кожны год па ім перавозіцца больш як тры мільёны тон розных народнагааспадарчых грузаў. Але ў апошні час у сувязі з павелічэннем грузападмальнасці рачных суднаў, са з'яўленнем магутных буксіраў канал стаў мелкаваты. Таму пры-

нята рашэнне поўнаасцю рэканструяваць.

Цяпер завяршаецца першы этап рэканструкцыі — заканчваецца ачыстка і паглыбленне канала на участку Пінск - Качановічы. Увесь канал будзе рэканструяваны на працягу дзесятай пяцігодкі.

АВНОВАЦА ПЛОШЧЫ
Урад рэспублікі адорыў прадстаўлены Дзяржбудам БССР, Міністэрствам культуры Беларусі і Мінскім гарвыканкомам план паэтапага праектавання і забудовы Цэнтральнай плошчы і плошчы Свабоды ў горадзе-героі Мінску.

Планам прадугледжаны распрацоўка тэхнічнага праекта на комплексную забудову і добраўпарадкаванне Цэнтральнай плошчы і плошчы Свабоды, распрацоўка тэхніка-эканамічных абрунтаванняў і тэхнічных праектаў на будаўніцтва Канцэртнай залы, Дома палітычнай асветы, Дома ведаў і Дома тэхнікі, будынка Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы.

**КАМП'ЮТЭРЫ
СЕЛЬСКАЙ
ГАСПАДАРСЦЫ**
Прадпрыемствы Гомель-

скага абласнога аб'яднання «Сельгастэхніка» аснашчаны сучаснымі сродкамі сувязі і вылічальнай тэхнікай. Яны маюць электронна-вылічальную машыну «Мінск-32», дыспетчарскія пульты, радыёстанцыі, фактурныя і бухгалтарскія машыны. Наладжаны аўтаматызаваны ўлік тавараў. З дапамогай камп'ютэра праводзіцца штогодні разлік патраб гаспадарак у тэхніцы і запасных частках, складаюцца аптымальныя планы па нарыхтоўцы торфу і ваннаванню кіслай глебы. Механізаваны бухгалтарскі ўлік.

Усяго з дапамогай электронна-вылічальнай тэхнікі вырашаецца больш чым 80 задач.

ДЛЯ НАШАЙ ДЗЯТВЫ

У Оршы ўзводзіцца будынак гарадской дзіцячай паліклінікі, у якой размясціцца сорок урачэбных і працэдурных кабінетаў.

Нядаўна для самых маленькіх жыхароў Оршы адкрылася новая гарадская малочная кухня, а пры стаматалагічнай паліклініцы — дзіцячае аддзяленне.

У Гомелі адкрылася новае кафэ «Маладзёжнае». Яно разлічана на 350 наведвальнікаў. У кафэ ёсць асноўная і банкетная залы, піўны бар, зала марожанага.
НА ЗДЫМКУ: у адной з залаў новага кафэ.

Фота І. ЮДАША.

● ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ● ФАКТЫ ● ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ● ФАКТЫ ● ПАДЗЕІ ● ЛЮДЗІ ●

«МАГЧЫМАСЦІ КАЛГАСАЎ НЕВЫЧЭРПНЫЯ»

Рыхтуючыся да сустрэчы з людзьмі, аб якіх гавораць не інакш, чым прыбаўляючы вызначэнне «самы-самы», — міжволі чакаеш пачуць нешта незвычайнае, нават сенсацыйнае. Вось і на гэты раз, едучы па навагодняе інтэрв'ю да старшыні славутага ў краіне калгаса «Аснежыцкі» Пінскага раёна, я не стрымаўся ад спакусы прызапасіць у сваім бланкце «запаветнае» пытанне: «У чым сакрэт вашых незвычайных поспехаў!»

Падстаў для такога павароту маючай адбыцца гутаркі мне здавалася было шмат. Вось ужо дзве пяцігодкі запар «Аснежыцкі» мае найвышэйшыя паказчыкі сярод гаспадарак рэспублікі па вытворчасці прадуктаў земляробства і жывёлагадоўлі.

За рэкордныя дасягненні калгас узнагароджаны ордэнам Леніна, а яго старшыня — адзіны пакуль у Беларусі — носіць званне двойчы Героя Сацыялістычнай Працы.

Аднак ужо пасля першых гадзін знаёмства з Аснежыцай і кіраўніком тутэйшага калгаса я зразумеў, што мае адкрыцці будуць зусім іншага плану. Расказ чалавека, за плячыма якога велізарны жыццёвы вопыт, нечакана па-новаму асвятлілі ісціны, да якіх мы прызвычаліся ўжо так, што не заўсёды ўсведамляем іх непраходзячую каштоўнасць.

Мой субяседнік, здаецца, прадбачыў тое абавязковае журналісцкае пытанне:

— Неяк у Манрэалі, куды я ездзіў на сусветную выстаўку ЭКСПО-67, — пачаў Уладзімір Ралько, — мне давялося выступаць перад вялікай аўдыторыяй канадцаў, сярод якіх, дарэчы, былі і нашы землярый-эмігранты. Расказаў я аб савецкіх калгасах, аб тым, чаму мы прытрымліваемся гэтай формы гаспадарання на зямлі. «Вось таму не здзіўляюся, калі і вы ў сябе ў Канадзе ў рэшце рэшт прыдзеце да калгасаў», — пажартаваў я ў канцы пад воплескі прысутных.

Зразумела, гэты жарт не сцверджанне, але я тады падзяліўся са слухачамі сваім галоўным перакананнем: адзінай правільнай сістэмай вядзення сельскай гаспадаркі на сучасным этапе можна быць толькі сістэма калектыўнай апрацоўкі глебы. Нават на Захадзе дробныя фермеры вымушаны сёння аб'ядноўвацца ў карпарацыі, каб сумесна весці гаспадарку: жыццё прымусіла. Калгас — таксама форма добраахвотнага аб'яднання земляробаў — гаспадароў зямлі, машын, тэхнікі, збожжа, жывёлы... Але ва ўмовах сацыялістычнага грамадскага ладу калгаснік мае такія перавагі, аб

якіх прыватнаму землеўладальніку і марыць не даводзіцца.

Асабіста я перакананы — магчымасці калгасаў яшчэ далёка не вычарпаны. Больш таго. Зараз, калі ў краіне створана трывалая тэхнічная, хімічная і навуковая база, калі ў выніку паспяховага развіцця народнай гаспадаркі дзяржава накіравала ў сельскую гаспадарку дадатковыя капіталаўкладанні, — гэтыя незлічоныя магчымасці, можна сказаць, толькі пачынаюць па-сапраўднаму раскрывацца.

Сустрэліся землякі — двойчы Героя Савецкага Саюза, лётчык-касманаўт СССР Пётр КЛІМУК і двойчы Герой Сацыялістычнай Працы, старшыня калгаса «Аснежыцкі» Пінскага раёна Уладзімір РАЛЬКО.

— Вы лічыце, што мінулы год быў паспяховым для Вашага калгаса?

— Не толькі для нашага калгаса. Пачатак пяцігодкі быў паспяховым для ўсёй сельскай гаспадаркі краіны. Мы, нягледзячы на неспрыяльныя ўмовы надвор'я, асабліва ў час уборкі, атрымалі рэкордны ўраджай збожжавых. У многім ліквідаваны страты, нанесеныя жывёлагадоўлі засухай 1975 года, і створана добрая кармавая база на зімоўку.

Трэба зразумець, што гэта не проста ўдача, а заканамерны вынік работы па карэннай перабудове сельскай гаспадаркі, якая вядзецца вось ужо больш за дзесяць гадоў пасля сакавіцкага 1965 года Пленума ЦК КПСС.

Што датычыць «Аснежыцкага», то мы

таксама атрымалі самы высокі прыбытак за апошні час — каля 4 мільёнаў рублёў. З іх чысты даход — 1,5 мільёна рублёў. Гэтыя грошы мы размяркуем на расшырэнне гаспадаркі, а галоўным чынам — на паляпшэнне дабрабыту, умоў жыцця і працы нашых калгаснікаў.

Аднак скажу, што лідэрамі нам заставацца ўсё цяжэй. Многія гаспадаркі рэспублікі літаральна наступаюць нам на пяткі па ўсіх паказчыках. Мы раней за іншых укаранілі ў сябе многія новыя метады гаспадарання: канцэнтрацыю жывёлагадоўлі, спецыялізацыю, правялі тэхнічнае пераўзбраенне і за кошт гэтага вырваліся наперад. Цяпер вопыт лепшых пераймаецца паўсюдна, і дасягненні перадавікоў становяцца сярэднімі вынікамі. Але нас такая канкурэнцыя толькі радуе, бо ўсе мы працуем для агульнай мэты — каб у савецкіх людзей

ўздым дабрабыту працоўных. Вынікі гэтых клопатаў адчулі ўжо мільёны савецкіх сем'яў. Я мог бы прывесці дзесяткі прыкладаў з жыцця сваіх аднавяскоўцаў.

Яшчэ мяне як хлебараба радуе, што важнейшым участкам эканамічнага будаўніцтва ў бгучай пяцігодцы вызначана сельская гаспадарка. Такой праграмы яе ўздыму, якая намечана XXV з'ездам, не было ніколі. У нашу галіну накіроўваюцца самыя вялікія за ўсю яе гісторыю асігнаванні. Калгасы і саўгасы атрымаюць самую вялікую за апошні час колькасць тэхнікі, угнаенняў, будаўнічых матэрыялаў, электраэнергіі. Ужо зараз гавораць аб «другой калектывізацыі» ў краіне — канцэнтрацыі сельскай вытворчасці і аграпрамысловай кааперацыі. У будучым гэтыя станючыя перабудовы прадоўжацца...

— Што, на Ваш погляд, трэба, каб паспяхова ажыццявіць усё намечанае!

— Самая неабходная ўмова — магчымасць мірна працаваць. На XXV з'ездзе КПСС я галасаваў за мірны знешне-палітычны курс нашай партыі як камуніст, як бацька дваіх дзяцей, як былы партызан, што сваімі вачыма бачыў усё жахі вайны.

Барацьба за мір — гэта і барацьба за эканоміку: эфектыўнасць народнай гаспадаркі была б непараўнальна вышэйшай, калі б нас не прымушалі падтрымліваць высокі абарончы патэнцыял. Вось чаму мы адабраем актыўную дыпламатычную і іншую дзейнасць нашай партыі па рэалізацыі ідэй Праграмы міру.

— Дазвольце традыцыйнае навагодняе пытанне: чым быў знамянальны мінулы год у Вашым асабістым жыцці?

— Самая хвалючая падзея — прысваенне мне другой Залатою Зоркі Героя Сацыялістычнай Працы. Указ выйшаў якраз напярэдадні XXV з'езда. Запомніцца і сам з'езд — яго рабочыя пасяджэнні і сустрэчы ў перапынках. Я, напрыклад, у тыя дні пабываў у Зорным гарадку пад Масквой, дзе жывуць нашы касманаўты, пабачыўся са сваім земляком-братчанінам двойчы Героем Савецкага Саюза лётчыкам-касманаўтам СССР Пятром Клімуком.

— А з чым звязаны Вашы планы на будучыню?

— Найбольш цікавыя — з работай. Задача бліжэйшых год для нас — зрабіць леташнія рэкордныя паказчыкі стабільнай нормай. Мяркуем выпрабаваць новыя метады агратэхнікі, празесці далейшыя структурныя ўдасканаленні. Думаем перабудаваць нашы населеныя пункты, набыты ўжо арыгінальныя праекты. З'явіцца ў нас новы Палац культуры, дзіцячы сад, магазіны, бібліятэка. Бо ўсё, што мы робім, робіцца ў канчатковым выніку для саміх жа працоўных.

Інтэрв'ю правёў В. ХАДАСОУСКІ.

ЁЛКІ НА ўСЕ ГУСТЫ

«У знак весялосці адзін аднаго абавязкова віншаваць з Новым годам...» Гэта радкі са спецыяльнага ўказа рускага цара Пятра I, які правіў у XVIII стагоддзі.

Многія нашы звычаі з'явіліся ў пачатку восемнацатага стагоддзя — у пятоўскай Русі. Адзін з іх — навагодняя ёлка.

Цяпер кожны год у першыя дні снежня ў СССР адкрываюцца навагоднія ёлачныя базары. У работнікаў лясных гаспадарак гарачая пара. І не дзіва, трэба ж забяспечыць пушыстай лясной прыгажуняй усё 255-мільёнае насельніцтва Савецкага Саюза. Шмат клопатаў і з елкамі, якія ідуць на экспарт.

Асабліва ўвага ўдзяляецца раскошным 15—20-метровым елкам, якія на працягу школьных канікулаў будуць упрыгажэннем навагодніх свят дзяцей. І нарэшце, трэба правесці вельмі складанае ахоўнае «спаборніцтва» казачна-цудоўных елак вышыняй 30—35 метраў. Толькі адна з іх удастоіцца высокага каралеўскага гонару стаць галоўнай навагодняй ёлкай краіны. Абранніца на два тыдні зойме месца ў Крамлёўскім Палацы з'ездаў.

...Маім гідам па маляўнічым заснежаным ельніку ветліва згадзіўся быць намеснік міністра лясной гаспадаркі РСФСР кандыдат сельскагаспадарчых навук Рэм БАБРОУ.

— Тыповыя яловыя лес складаецца з некалькіх пакаленняў дрэў. Мацярынскае пака-

ленне, якое дало жыццё ўсяму лесу, знаходзіцца ў першым, самым высокім ярусе. Дрэвы маладзейшыя — у другім, а яловы падросць — у трэцім ярусе. Знізу, ля самай зямлі — незлічоная колькасць маленечкіх яловых усходаў.

У першыя гады жыцця елачкі растуць вельмі марудна: за 20 гадоў яны дасягаюць толькі двухметровай вышыні. Затое ў час сталасці, к 100 гадам, елка вырастае да 35 метраў і на ўрадлівых глебах дажывае да 500 гадоў. Аднак з соцен тысяч маладых елачак, якія размяшчаюцца на гектары лясной плошчы, сталасці дасягаюць толькі некалькі соцен. Сучаснае разрэджванне маладога яловага лесу, загущанага звыш меры, ідзе толькі на карысць. Гэтым прынцыпам і кіруюцца леснікі пры масавай нарыхтоўцы навагодніх ёлак.

Святочныя ёлкі нарыхтоўваюць у асноўным удалечыні ад буйных населеных пунктаў, на лясных сенакосах, уздоўж ліній высакавольтавых перадач так, каб вырубка не рабіла шкоды лясной гаспадарцы. Усё большыя размах набывае вырошчванне елак на спецыяльных плантацыях. Цяпер у Расійскай Федэрацыі іх плошча 3 тысячы гектараў.

...У апошнія гады лясная інспекцыя і Таварыства аховы прыроды сталі больш строга падыходзіць да кантролю дзейнасці нарыхтоўшчыкаў і гандлюючых арганізацый. Бо паставіць елкі на

базары свочасова і ў патрэбнай колькасці — значыць папярэдзіць самавольную парубку. Раней адзначаліся выпадкі вырубкі елак паблізу ад чыгунак і шасейных дарог, нават у зялёных зонах і парках. У першую чаргу цяперлі, зразумела, асабліва прыгожыя, раскідзістыя елачкі і каштоўныя дэкаратыўныя пароды, напрыклад, рэдкай прыгажосці серабрыстая елка. У ахове лесу ўдзельнічаюць міліцыя, аўтаінспекцыя, чыгуначнікі, школьныя лясніцтвы (так званыя атрады «зялёных патрулёў»). Цяпер практычна няма выпадкаў браканьерства і ў пераднавагоднія дні.

— Вялікія плошчы заняты елкай у СССР: больш як 80 мільёнаў гектараў, — працягвае расказ Рэм Баброў. — Аднак для жыхароў паўднёвых, стэпавых, паўстэпавых пустынных раёнаў краіны елка — экзатычнае дрэва. Пушыстыя елачкі і маладыя сосны з бяскрайніх прастораў сібірскай тайгі робяць падарожжа ў Казахстан і Сярэдняю Азію.

Елкі купляюць самыя розныя: найбольш «хадавы» памер — паўтара метра, сярэдні кошт — паўтара рубля (наля двух долараў).

Прыгожыя букеты з яловых галінак. Іх ставяць у вазы з вадой і ўпрыгожваюць, як звычайныя ёлкі. Аматыры мадэрну, магчыма, аддадуць перавагу поліэтыленавым ёлкам.

Юлій ГАЛКІН.

Напярэдадні Новага года для самых юных жыхароў Мінска наладжваюцца навагоднія ёлкі ў дзіцячых садах. НА ЗДЫМКУ: вясёлы карнавал у адным з дзіцячых садоў мікра-раёна Чыжоўка.

Фота І. ЮДАША.

УЗНАГАРОДЫ ЗЕМЛЯРОБАМ

За выдатныя поспехі па павелічэнню вытворчасці і продажу дзяржаве збожжа, бульбы і іншых сельскагаспадарчых прадуктаў у 1976 годзе Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР 12 работнікам сельскай гаспадаркі Беларусі напярэдадні 1977 года прысвоена высокае званне Героя Сацыялістычнай Працы. Сярод узнагароджаных — старшыня калгаса імя Цітова Міёрскага раёна Віцебскай вобласці Іван АНІСІМАЎ, даярка калгаса «Сцяг камунізму» Старадарожскага раёна Мінскай вобласці Элеанора ВАЛІЦКАЯ, звяняныя калгаса «Чырвоны Кастрычнік» Добрушскага раёна Гомельскай вобласці Леанід ВАРГАНАЎ, трактарыст-камбайнер саўгаса імя Чарняхоўскага Дубровенскага раёна Віцебскай вобласці Міхал КАПЦЯРОВА, першы сакратар Гродзенскага абкома Кампартыі Беларусі Леанід КЛЯЦКОЎ і іншыя.

Крокі Кастрычніка

З гэтай рубрыкай, паважаныя чытачы, вы будзеце сустрэцца ў кожным нумары газеты. Вы ведаеце ўжо, што 1977 год — юбілейны: народы ўсяго свету адзначаюць 60-ю гадавіну Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Кастрычніцкая рэвалюцыя зрабіла вялікі ўплыў на лёс кожнага народа былой Расіі, што складала цяпер адзіны Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Гэты дабратворны,

аднаўленчы ўплыў адчуў і беларускі народ, імкненне якога «людзьмі звацца» здзейсніла рэвалюцыя ў кастрычніку 1917 года.

Аб тым, як год за годам умацоўваліся завабывы Кастрычніка ў Беларусі, і будзе вам нагадаваць хроніка, якую рэдакцыя прапануе пад рубрыкай «Крокі Кастрычніка».

Вядзе рубрыку кандыдат гістарычных навук Уладзімір МІХНЮК.

ГОД 1917-ы

25 КАСТРЫЧНІКА (7 ЛІСТАПАДА) 1917 ГОДА ў Петраградзе перамагло ўзброенае паўстанне рабочых і рэвалюцыйных салдат, у выніку якога быў звергнуты антынародны Часовы ўрад. Ваенна-рэвалюцыйны камітэт абнародаваў зварот «Да грамадзян Расіі», напісаны У. І. Леніным. «Справа, за якую змагаўся народ: неадкладная прапанова дэмакратычнага міру, адмена памешчыцкай уласнасці на зямлю, рабочы кантроль над вытворчасцю, стварэнне Савецкага ўрада, гэта справа забяспечана», — гаварылася ў звароце.

25—26 КАСТРЫЧНІКА. II з'езд Саветаў прыняў першыя дэкреты Савецкай улады: аб міры, аб зямлі, аб таксама аб паўнаце ўлады, аб армейскіх рэвалюцыйных камітэтах і адмене смяротнай кары.

Ад працоўных Беларусі і салдат Заходняга фронту на II Усерасійскім з'ездзе Саветаў прысутнічаў, па няпоўных даных, 51 дэлегат, з іх 24 бальшавікі.

Да 12 гадзін дня 25 кастрычніка ў Мінску па радыё была атрымана вестка Петраградскага ВРК аб паўстанні ў сталіцы. Выканком Мінскага Савета выдаў загад № 1, у якім аб'явіў аб пераходзе ў Мінску ўлады ў рукі Савета рабочых і салдацкіх дэпутатаў.

26 кастрычніка Мінскі Савет рабочых і салдацкіх дэпутатаў устанавіў кантроль за палітычнай дзейнасцю штаба Заходняга фронту.

27 КАСТРЫЧНІКА пры Мінскім Савеце для барацьбы з контррэвалюцыяй быў створаны Ваенна-рэвалюцыйны камітэт. У пачатку лістапада ён папоўніўся прадстаўнікамі фронту і стаў называцца Ваенна-рэвалюцыйны камітэт Заходняга фронту.

Савецкая ўлада перамагла і ў іншых гарадах Беларусі. 27 кастрычніка на пасяджэнні Віцебскага губернскага камітэта РСДРП(б) быў створаны Ваенна-рэвалюцыйны камітэт. 30 кастрычніка на аб'яднаным пасяджэнні Гомельскі гарадскі Савет і выканком павятовага Савета сялянскіх дэпутатаў аб'явілі аб устанавленні Савецкай улады ў горадзе і павеце. На гэтым жа пасяджэнні былі выбраны Ваенна-рэвалюцыйны камітэт.

19 ЛІСТАПАДА вечарам у Магілёў уступіў рэвалюцыйны атрад, які прыбыў з Петраграда. 20 лістапада пачала дзейнічаць новая Стаўка на чале з галоўнакамандуючым бальшавіком М. Крыленка.

Савецкая ўлада была ўстаноўлена ў Слуцку, Рэчыцы, Оршы, Полацку, Маладзечна, Гарадку і іншых гарадах і месцах Беларусі. Да канца лістапада Кастрычніцкая рэвалюцыя ў Беларусі перамагла. Працэс устанавлення і арганізацыйнага афармлення Савецкай улады працягваўся і завяршыўся ў асноўным у студзені-лютым 1918 года.

20—25 ЛІСТАПАДА ў Мінску адбыўся II з'езд арміяў Заход-

няга фронту, на якім прысутнічала 714 чалавек (473 бальшавікі, 103 — беспартыйныя і 138 эсэраў, меншавікоў і інш.). З'езд абмеркаваў пытанні: аб бягучым моманце, аб арганізацыі арміі, аб заключэнні міру і дэмабілізацыі арміі, аб арганізацыі дапамогі ахвярам вайны і рэвалюцыі, выбары галоўнакамандуючага арміямі Заходняга фронту і інш.

26 ЛІСТАПАДА сфарміраваўся абласны выканаўчы Камітэт Саветаў рабочых, салдацкіх і сялянскіх дэпутатаў Заходняга вобласці і фронту (Аблвыкамзах) і Савет Народных Камісараў Заходняга вобласці і фронту.

18 СНЕЖНЯ Савет Народных Камісараў Заходняга вобласці і фронту апублікаваў зварот аб роспуску нацыяналістычнага Беларускага з'езда, сазванага 15 снежня без узгаднення з мясцовымі савецкімі органамі. Па сваёму саставу з'езд быў чыста нацыяналістычным з правагай у колькасці яго дэлегатаў згодніцкіх і буржуазных элементаў. Работа з'езда насіла контррэвалюцыйны характар.

У снежні ў Мінску была створана Цэнтральная камандатура рабочай Чырвонай гвардыі, пераўтвораная ў хуткім часе ў штаб рабочай Чырвонай гвардыі пры Ваенным камісарыяце Заходняга вобласці і фронту. У Чырвонай гвардыі Беларусі на пачатак 1918 года налічвалася больш чым 20 тысяч байцоў.

«ЗДРАВСТВУЙ!» — ПЕРШАЕ СЛОВА

250 юнакоў і дзяўчат з краін Афрыкі, Азіі і Лацінскай Амерыкі былі залічаны летась на падрыхтоўчае аддзяленне для замежных студэнтаў, створанае ў Беларуска-дзяржаўным універсітэце больш 15 гадоў назад. Джон Напальон ГБАЛАНЬО прыехаў у Мінск з Акры, сталіцы Ганы. З ім гутарыла наш карэспандэнт Валерыяна ТРЫГУБОВІЧ.

— Калі ласка, назавіце самую памятную для вас падзею прайшоўшага года.

— Безумоўна, гэта прыезд на вучобу ў Савецкі Саюз. Я якраз атрымаў у 1976 годзе сярэдняю адукацыю і збіраўся стаць студэнтам мясцовага ўніверсітэта, калі з'явілася магчымасць паехаць у вашу краіну. І я з радасцю згадзіўся, хаця спецыяльнасць інжынера-механіка можна набыць і ў Гане.

— Што ж тады змусіла вас выпраўляцца ў дарогу?

— Цікаваць да Савецкага Саюза, да сацыялізму. У нас быў свой маладзёжны гурток, нешта нахваліў дыскусійнага клуба, дзе мы горача і сур'ёзна абмяркоўвалі праблемы сваёй краіны, імкнуліся разабрацца ў сацыяльна-палітычных пытаннях, аналізавалі першыя спробы афрыканскіх дзяржаў у будаўніцтве сацыялізму. Я даволі шмат чытаў пра Краіну Саветаў, але не ўсё было зразумела, нейкія сумненні хацелася развеяць уласнымі назіраннямі над паўсядзённасцю савецкіх людзей.

— Якія вашы першыя ўражанні?

— Руская мова такая цяжкая... Вольнага часу амаль няма. Мы чытаем, пішам, трэніруемся ў вымаўленні. Фізіку і хімію паўтараем таксама на рус-

кай мове. Таму я рэдка бываю ў горадзе. Наведаў пакуль толькі плошчу Перамогі, быў на Выстаўцы дасягненняў народнай гаспадаркі БССР — мне вельмі спадабаліся многія экспанаты, я шмат там даведаўся і зразумеў. Савецкія людзі, з якімі я сустракаўся, шчырыя і сардэчныя. Выкладчыкі цярпліва займаюцца з намі, пакуль матэрыял не засвоены поўнаасцю. Студэнты-фізікі Толя і Валодзя, якія жыўць разам са мной у інтэрнаце, тлумачаць незразумелае. Я часам назіраю за рабочымі завода, што знаходзіцца непадалёку ад інтэрната. Яны такія спакойныя, упэўненыя, пасля нялёгкага працоўнага дня ідуць бадзёрыя, вясёлыя.

— Наколькі вашы ўяўленні супалі з рэальнасцю?

— Перад паездкай у Савецкі Саюз некаторыя людзі гаварылі мне, што ў вас не хапае ежы, адзення, няма свабоды... Яны хлусілі. Мне спатрэбілася зусім няшмат часу, каб пераканацца ў гэтым і напісаць родным, што я карыстаюся студэнцкім кафэ, дзе харчуюцца беларускія юнакі і дзяўчаты, на вечары дружбы ў Палацы культуры мяне прымалі ва ўсе гульні і размовы. Хаця які з мяне пакуль яшчэ субсецік?

Кантакты з савецкімі людзьмі ў нас наладзіліся хутка. А вось мовай авалодаць цяжка. Некаторыя мае сябры нават хацелі вярнуцца дамоў. Лічылі, што іх здольнасцей не хопіць, каб за такі кароткі тэрмін добра авалодаць чужой мовай.

— Ці ведалі вы што-небудзь па-руску, калі ехалі да нас?

— Крыху няёмка гаварыць... Я ведаў слова «туфлі». У майёй роднай мове гэта лаянка. А тут яно проста абазначае від абутку. Я заўсёды губляюся, калі даводзіцца карыстацца гэтым словам на занятках.

— Якое першае слова запамнілі вы на савецкай зямлі?

— Здравствуй!

— Традыцыйнае пытанне пра зіму...

— О! Прыгожа. Цікава. Холадна. Слізка.

— 1977 год — першы, які вы сустрэлі ў нашай краіне. Што вы чакаеце ад яго?

— Я думаю, што скончы сёлета падрыхтоўчае аддзяленне і пачну авалодаць спецыяльнасцю. Магчыма, нават у іншым горадзе Савецкага Саюза. Але я буду памятаць свой першы Новы год на вашай гасціннай зямлі, размовы і песні святочнага вечара.

Гэтых Дзедаў Марозаў з падарункамі ўжо чакаюць дзеці.

Закілі заў Вінцуку КАНЯ... памфлет

Вацлаў Мацкевіч

Быць пудзілам у агародзе — незайздросная пасада. Клопату па вушы, а ўзаемазразумення ніякага. Асабліва, калі прыкнінуць, у які час мы жывем. З аднаго боку, той, хто паставіў страшыдла, ведае дасканалы, што цяпер — гэта ўстаўлены метады барацьбы з іншадумным птаствам. І ўсё ж спадзяецца на нейкую эфектыўнасць! З другога, — птаства добра цяміць, што галава пудзіла, прыкрытая каўбойскай брылем, набіта апілкамі. І не працягвае таму вымагаемай павягі перад пудзілам як перад асобай, надзеялай не абы-якімі паўнамоцтвамі. І каб табе пужалася!..

А цяпер уявіце сабе становішча прэзідэнта БНР. Займаць такую пасаду — гэта вам не пудзілам у агародзе тырчаць. Тут галава на плячах патрэбна.

Па бэнэраўскаму статуту, пад прэзі-

дэнтам ходзіць не толькі ўся эміграцыя, але і ўся Беларусь у этнаграфічных межах, вызначаных самой спадарыняй прэзідэнтшай. І перш, чым слова прамовіць, трэба моцна падумаць, каб потым на цябе людзі пальцам не паказвалі ды не гаварылі: «Саламяная галава і тая з апошняга глузду з'ехалал!»

А страшыдла, ці то старшыня рады БНР у асобе міласціва там пануючага Вінцука Жука-Грышкевіча, у апошні год нешта вельмі неспакойна круціць галавой з каронай блазна на лысине і часта-часенька размахвае рукамі. Ён то бярыцца за пяро, то раскрывае рот.

У першым выпадку асоба падпісвае дакументы, у другім — гаворыць прамовы. Калі прасачыць гэтыя дзве з'явы з пункту гледжання інтэнсіўнасці, то мы ўбачым, што ў прэзідэнта пяро ў нас-

пынным руху і рот не зачыняецца. Што дзіўна — Жуку-Грышкевічу такая ўжо доля наканавана: нешта падпісваць, да некага прамаўляць. Не сядзець жа, склаўшы рукі. А то што гэта будзе за прэзідэнт, ад якога не зыходзіць важныя паперы ды павучальныя настаўленні: як жыць і якому богу маліцца.

Дык вось гэты самы старшыня, ці то прэзідэнт, якога пудзілам на заходнім прапагандысцкім панадворку ўтыркнулі, каб баяліся і свае, і чужыя, у год высакосны падмакнуў такую паперу, якая загадвае «беларускаму грамадству», што пасеца ў «вольным свеце», ад дня сённяшняга і на векі вечныя маліцца адзінаму богу — богу «халоднай вайны». Называецца гэта папера «зваротам» у сувязі з 58-мі ўгодкамі БНР.

Звычайна міласцівейшае пасланне з такой нагоды павінна быць вытрымана ў ружова-панегірычным тоне. Бо не толькі сусветная дзяржаўна-дыпламатычная практыка, але і традыцыі БНР вымагаюць ад прэзідэнта звяртацца да падданных у высокім і аптымістычным стылі. Памяненны ж зварот нечым нагадвае «пераможныя» рэляцыі генералаў вермахта пасля Сталінграда.

Прэзідэнт з абнадзейваючай роспаччу канстатуе, што радасць яго з тае нагоды,

што ён дажыў да чарговых угодкаў БНР, азмрочвае «гэтак званы дэтант, ці адпружанне (дазвольце, я за прэзідэнта расстаўлю знакі прыпынку) паміж дэмакратычнымі дзяржавамі Захаду і Савецкім Саюзам, што вынікае з прынятага імі пагаднення ў Хельсінкі».

Які ўсе ўдалалобы, прэзідэнт БНР вызначаецца інтэлігентным эгаізмам, які нічым не адрозніваецца ад цынчнага нахабства. Таму ён, як той скнара, прагне, каб разам з ім сканаў увесь свет. Ну, калі не ўвесь, то прынамся «вольны свет» павінен сёння хадзіць у жалобе, бо «пагадненне ў Хельсінкі нанясло цяжкі ўдар» па яго «вызвольным надзеям».

Спачування дамагаюцца або ласкай або пагрозамі. Мёд на вуснах прэзідэнта не да пары, ды і пастаўлены ён не для таго, каб рассыпацца ў кампліментарна. Таму Жук-Грышкевіч намагаецца прыдаць сваіму старшачаму рыпучаму голасу адценне пахавальнага звону.

Каб нагнаць страху на Амерыку, Жук пудлануў самога прэзідэнта ЗША. Якраз, калі ў Бельям доме былі сабраны чамаданы ў Хельсінкі на Нараду па бяспсеці і супрацоўніцтву ў Еўропе, у вароты патрабавальна загрузалі. На парозе з'явіў-

На Мінск апусцілася навагодня ноч.

ЖЫВАЯ, ДЗЕЙСНАЯ СУВЯЗЬ

— Мінуў год, як пачало сваю дзейнасць Беларускае таварыства «Радзіма». Тэрмін дастатковы, каб убачыць плён яго працы, накіраванай на расшырэнне і ўмацаванне сувязей з нашымі землякамі, вымушанымі жыць па-за межамі Бацькаўшчыны. Як Вы ацэньваеце сам факт існавання Таварыства і неабходнасць яго работы? — з такім пытаннем карэспандэнт «Голасу Радзімы» звярнуўся да старшыні Прэзідыума Беларускага таварыства «Радзіма», народнага артыста Савецкага Саюза Рыгора ШЫРМЫ.

— Стварэнне Таварыства адпавядала і адпавядае духу нашага часу, усёй міралюбівай палітыцы Савецкай дзяржавы. XXIV з'езд КПСС абвясціў Праграму міру, XXV — пацвердзіў выкананне прынятых рашэнняў ва ўмовах разрадкі міжнароднай напружанасці, якая стала магчымай у выніку правядзення знешнепалітычных акцый ЦК КПСС і нашага ўрада, такіх, напрыклад, як Агульнаеўрапейская нарада па бясспецы і супрацоўніцтву ў Хельсінкі.

У склаўшыхся абставінах Таварыства «Радзіма» свайго самай важнай задачай лічыць растлумачэнне суайчыннікам унутранай і знешняй палітыкі Савецкай дзяржавы, паказ дасягненняў нашага чарода ў розных галінах матэрыяльнага і духоўнага жыцця, у развіцці эканомікі, навукі і культуры.

Аднак перыяд разрадкі характарызуецца не затуханнем, а абвастраннем ідэалагічнай барацьбы. Буржуазная прапаганда не аслабляе нападкі на Савецкі Саюз. У такіх умовах праўдзівае слова пра жыццё савецкіх людзей становіцца неабходным, каштоўным удвая.

— Раскажыце, калі ласка, у чым канкрэтна заключаецца работа Таварыства, што зроблена для таго, каб нашы сябры за мяжой атрымалі аб'ектыўную інфармацыю?

— Непасрэдныя кантакты з

землякамі адбываюцца ў часіх наведання Беларускай рэспублікі. Летам у нас пабывала дзевяць турыстычных груп са Злучаных Штатаў і Канады. Мы прымалі дэлегацыі ад прагрэсіўнай арганізацыі землякоў у Галандыі, ад Федэрацыі рускіх канадаў, Славянскага таварыства з Вялікабрытаніі. Нашымі гасцямі часта бываюць турысты-адзіночкі, якія прыязджаюць у Беларусь па прыватных візах.

Сумесна з Мінскім аддзяленнем «Інтурыста» для прыязджаючых наладжваюцца экскурсіі па гораду, на заводы, у калгасы, у школы, піянерскія лагеры, дзіцячыя сады. Спецыялісты чытаюць лекцыі аб стане аховы здароўя, адукацыі, сацыяльным забеспячэнні ў нашай рэспубліцы.

У Таварыстве землякі раскажваюць аб справах у сваіх прагрэсіўных арганізацыях, атрымліваюць парады, літаратуру, альбомы з фатаграфіямі, якія дапамагаюць ім у іх рабоце ў краінах, дзе яны прыязджаюць.

Па просьбе арганізацый і асобных землякоў мы многа разоў розных выданняў адпраўляем за рубаж паштай. Гэта мастацкая, даведачная літаратура, падручнікі для рускіх школ, календары, наборы паштовак. У Злучаных Штатах Амерыкі, Канаду, Англію, Аўстрыю, Бельгію на рускай і англійскай мовах дасланы хранікальна-дакументальныя фільмы. Пасылаем фотанарысы, фотавыстаўкі, фотанаборкі, якія раскажваюць пра дом адпачынку «Беларусь», шклозавод «Нёман», Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт імя Леніна, народны ансамбль «Лявоніха» Мінскага трактарнага завода і іншыя ўстановы і з'явы нашага жыцця.

— Рыгор Раманавіч, як вядома, большасць нашых суайчыннікаў пакінулі Радзіму многа год назад. Амаль кожны з іх паспеў выгадаваць дзяцей і на-

ват унукаў. Што яны ведаюць пра Савецкі Саюз і як Таварыства дапамагае ім у гэтым?

— Многія землякі змаглі перадаць сваім нашчадкам тую нязгасную любоў да Бацькаўшчыны, якая іх саміх саправажала на чужыне. Але буржуазная прэса, радыё і тэлебачанне адыгралі пэўную ролю ў фарміраванні поглядаў маладых. Нашчадкі ж, не менш чым прадстаўнікі старэйшага пакалення, хочучы ведаць праўду аб Савецкім Саюзе.

Ужо многа год запар у піянерскіх лагерх непадалёку ад Мінска адпачываюць дзеці землякоў з розных краін. Сёлета, упершыню, на адпачынак прыехалі дзеці з Канады. Такія паездкі нашым юным гасцям даюць вельмі многа. Пасля месяца жыцця сярод савецкіх дзяцей і дарослых, пасля сустрэч са сваякамі мяняецца ўяўленне аб нашай краіне, робяцца зразумелымі многія з'явы. Дзеці землякоў становяцца нашымі сталымі і свядомымі сябрамі. Аб гэтым сведчаць зоджкі і шматлікія пісьмы, якія прыходзяць з-за рубяжа.

— У пісьмах, такім чынам, утрымліваецца ацэнка работы Таварыства, карысць ад той дапамогі, якую яно аказвае суайчыннікам на чужыне?

— Усё менавіта так. Нашы карэспандэнты дзякуюць за добры адпачынак дзяцей і яшчэ больш за тое, што мы далі ім магчымасць бліжэй пазнаёміцца з іх Радзімай. У пісьмах раскажваюць, што пытанні, звязаныя з рашэннямі XXV з'езда КПСС, вельмі цікавяць іх. Дасылка матэрыялаў на гэту тэму аблягчае працу, прыносіць вялікую карысць. У многіх пісьмах ёсць словы пра тое, што з боку Таварыства яны адчуваюць пастаянны клопат, зацікаўленасць, гатоўнасць аказаць падтрымку. Адным словам, наша арганізацыя — гэта нітачка, жывая дзейсная сувязь з Радзімай.

пішуць землякі

З НОВЫМ ГОДАМ, РАДЗІМА!

Я і мая сям'я пасылаем савецкім людзям свае сардэчныя віншаванні і найлепшыя пажаданні з выпадку Новага года.

Няхай 1977 год прынесе яшчэ больш яркія перамогі Краіне Саветаў! Мая Радзіма будзе паспяхова ісці наперад, нягледзячы на падкопы імперыялістаў.

Перамогуць камунізм і праўда!

Леанарда МАЛЕЕВА.
Італія.

З новым годам, дарагія сябры!
Новых поспехаў у працы і шчасця ў жыцці жадаюць вам

Віця і Іван ДУБЧОНКІ.
Англія.

Дарагіх землякоў-беларусаў, усіх савецкіх людзей віншую з Новым годам. Жадаю добрага здароўя ўсім працоўным маёй любімай Радзімы. Гэта вашымі рукамі ўзводзяцца новыя заводы і камбінаты, будуцца цэлыя гарады. Вам—выконваць вялікія планы, намячаныя XXV з'ездам Кампартыі Савецкага Саюза. Таму жадаю дарагім суайчыннікам яшчэ большых поспехаў у стваральнай працы на карысць Радзімы.

Вашы дасягненні садзейнічаюць поспехам савецкай знешняй палітыкі, якая пракладае чалавечтву шляхі да міру і сацыяльнага прагрэсу. Ёсць яшчэ адна заповітная мара, якую, я ўпэўнены, разам са мною раздзяляюць мільёны і мільёны простых людзей,—дабіцца поўнага раззбраення. Хацелася б, каб гэта адбылося ў 1977 годзе.

Вось такія мае пажаданні і спадзяванні на Новы год. Са шчырай павагай
Сямён ТРЫХАНЮК.
ЗША.

Па даручэнню членаў культурнага цэнтру імя М. Горкага віншую работнікаў Беларускага таварыства «Радзіма», супрацоўнікаў рэдакцыі газеты «Голас Радзімы», усіх землякоў-беларусаў з Новым годам.

Жадаю ўсім добрага здароўя і новых поспехаў у плённай працы на карысць роднай зямлі!

Няхай новы, 1977 год стане годам міру і шчасця для ўсяго чалавечтва!

Фёдар ЛЕВАНЮК.
Уругвай.

Дарагія таварышы!
Рэдакцыя і адміністрацыя газеты «Русский голос» віншуюць вас з Новым годам.

Жадаем моцнага здароўя, шчасця, новых поспехаў у вашай высякароднай справе!

Няхай мацнеюць культурныя сувязі Радзімы з суайчыннікамі за рубяжом!

За дружбу і супрацоўніцтва паміж народамі СССР і ЗША!

Няхай будзе мір на зямлі!
Сакратар К. ОСІП.
Упраўляючы Л. ТАРАН.
ЗША.

Сардэчна віншваем савецкі народ з новым, 1977 годам. Жадаем вам поспехаў у працы, добрага здароўя і шчасця!

Па даручэнню членаў таварыства «Асвета» г. Чэлісі
Зінаіда ПАЛЕСКАЯ.
ЗША.

Віншую ўсіх, хто жыве і працуе на шчаслівай зямлі маёй Радзімы, з Новым годам.

Жадаю дарагім землякам маім усяго найлепшага!

Для мяне да гэтага часу Новы год — самае любімае свята. У гэтыя дні ўспамінаю нашу рускую зіму, снег, які парывае пад нагамі, і снег на дрэвах. Салодкія, хваляючыя ўспаміны далёкага дзяцінства і юнацтва. Са шчырай павагай

М. ГЕРАСІМОВІЧ.
Францыя.

ся сам старшыня рады БНР уласнай персонай. З «мемарандумам» у руках і з «настырлівым пантанем»: чаму прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі не папытаў паўнамоцтваў у прэзідэнта БНР, ці можа ён ад імя амерыканскага ўрада падпісаць Заклучны акт у Хельсінкі?

Настырнага Жука за парог не пусцілі. І Заклучны акт Злучаных Штатаў Амерыкі падпісалі. Тады Жук, загаласіўшы на ўвесь белы свет, што Хельсінкі — гэта «хаўтуры свабоды і дэмакратыі», узяўся за выкананне функцыі страшыдлы яшчэ шчырай. У Амерыцы ж ёсць не толькі прыхільнікі дэтанта, але і яго праціўнікі. Відаць, разлічваючы на апошніх, прэзідэнт, як дуж, размахвае рэзалюцыяй 13-й сесіі рады БНР і наводзіць жак: што нарабіла Амерыка? Адала ў рабства бальшавікам Беларусь!

Галава прэзідэнта, набітая рыззём, што засталася ад розных вялікіх ідэй і стройных канцэпцый, нічога больш страшнага прыдумаць не можа. Комікс з серыі бальшавіцкіх жахаў прэзідэнт не паленаўся размножыць і разаслаць па ўсіх манаршых дварах і прэзідэнцкіх палацах Еўропы. А каб лямант прынесць хоць нейкі палітычны капітальчык, Жук-Грышкевіч узваліў на свае плечы не толькі «трагедыю 130 мільянаў небеларуска-

га насельніцтва» Савецкага Саюза, але і «ўсяго чалавечтва».

Вось што кранаблі дзяржавы Еўропы і Амерыкі з Канадай, падпісаўшы Хельсінскае пагадненне.

Прапагандысцкія пакуты Жука-Грышкевіча не засталіся незаўважанымі. Нават у нацыяналістычным хаўрусе знайшліся людзі, якія паказвалі пальцамі на прэзідэнта і пыталіся: чаму Жука непакоіць лёс Беларусі, а не месца на могільках у Іст-Брансуіку? Усё-такі чалавеку пад восемдзесят, а ў такім узросце належыць больш думаць пра сябе, чым пра лёс іншых...

Тады Жук-Грышкевіч рашыў даказаць тым, хто сумняваецца ў сіле яго перакананняў і дзяржаўнай мудрасці прэзідэнта, што нават у такім узросце ён лёгка справіцца не толькі з абавязкамі пудзіла, але яшчэ добраахвотна будзе займаць пасаду архітэктара будучыні. На гэтую пасаду прэзідэнт замахануўся ў тым жа звароце. Дэтонт дэтантам, аднак мы, прэзідэнт немаведама кім нам дадзенай БНР, «не маем права кінуцца ў безнадейнасць, наадварот, мусім быць цяпльвімі і разважымі».

Што да цяплення — у гэтым Жуку не адмовіш. Ён цяпльвіва пераносіць хранічную немач, якая называецца хімерай

БНР. Але што да развагі... Ну, які дзеч, нават на мерку неіснуючых урадаў неіснуючых дзяржаў, узводзіць у канцы XX стагоддзя замкі на лёдзе? Толькі «разважлівы» Жук-Грышкевіч!..

Прэзідэнт усё чакае і спадзяецца, што адбудзецца так жаданае яго сэрцу «змаганне за вызваленне паняволеных народаў, у тым ліку і беларускага». Але прэзідэнцкае чаканне зацягнулася, як у той пераспелай шляхцяніцы. І цяпленне Жука лопнула: страціўшы развагу, прэзідэнт закілаў баявога каня і аліорам паскакаў у штат Нью-Джэрсі на «ветэранскі парад». Прэзідэнцкаму воку міла было бацьчы, як, рашуча кульгаючы на правую нагу, «камандзёр» Гутырчык адважна вёў за сабой Жукова войска колькасцю аж трынаццаць «ветэранаў».

Паміж малебнам і першым кілішкам прэзідэнт рашыў выступіць з праграмай прамовай, каб «беларускае грамадства» ведала, у што забаўляецца на перыяд дэтанта. У прэзідэнцкай прамове пераважалі агульнавядомыя забавы ў дэмагогію, лапатны нацыяналізм і сачыненне дэтэктываў аб жорсткасцях бальшавікоў.

Пакуль прэзідэнт падбіраў адпаведны будаўнічы матэрыял для свайго замка, яго ўпаўнаважаная жонка (вядома, кабе-

ты заўсёды нецяпльвіва!) услых перад тым жа «грамадствам» абрысавала канчатковы, зацверджаны ёю варыянт пабудовы: «умацоўваць сілы для працы над вызваленнем бацькаўшчыны» (!!).

Цікава адно — хто заказваў такі праект? Беларускае народ? Але ў яго ёсць свае дойдлы, якія будуць яго будучыню, і патрэбы ў заакіянскіх «варагах» ён не мае аніякай. Значыць, усё тыя ж хлебадаўцы, заказ якіх паслухмяна выконвае старшыня рады БНР.

Ані час, ані грамадская думка, якая ўхваліла вынікі нарады ў Хельсінкі, не спрыяюць трызненням бэнэраўскага Мальбура. Адночы, прачнуўшыся, Вінцук Жук-Грышкевіч адчуў, што пад ім мокра... Замак раставаў, не вытрымаўшы тэмпературы дэтанта.

Вось у якую сітуацыю трапляюць нават самі «прэзідэнты», калі ў сваёй галаве яны носяць ідэі яўна не па пагодзе.

Два тыдні гастралюваў па гарадах Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі народны харэаграфічны ансамбль Палаца культуры мінскіх тэкстыльшчыкаў. Гэта трэцяя паездка прафесійнага калектыву ў ГДР.
НА ЗДЫМКУ: удзельніцы ансамбля Святлана УРБАНОВІЧ (злева), Наталля ЛАЗАРЭВІЧ і Ала АЛЬХІМЕНАК.

МАРШРУТАМІ ДРУЖБЫ

Адной з галоўных задач сацыялістычнай культуры з'яўляецца далучэнне ўсяго народа да вышэйшых каштоўнасцей айчынай і сусветнай культуры, пастаяннае расшырэнне культурных сувязей паміж народамі. Гэта тэндэнцыя ярка прасочваецца на прыкладзе інтэрнацыянальных зносінаў культуры і мастацтва Савецкай Беларусі.

Літаральна ў апошнія тыдні мінулага года з гастролёў у Даніі вярнуўся харэаграфічны ансамбль «Харошкі», з Фінлянды — група Дзяржаўнага ансамбля танца БССР, вакальны квартэт «Купалінка», група салістаў балета тэатра оперы і балета — з краін Паўднёва-Усходняй Азіі, завяршыў турне па краінах Лацінскай Амерыкі народны артыст БССР Віктар Вуячыч.

Атрыманы добрыя весткі аб трыумфальным выступленні ў ЗША вакальна-інструментальнага ансамбля «Песняры». «Я проста ўражана! Такі каларыт! Такія фарбы і майстэрства! Мы не памыліліся — амерыканцам, мяркуючы па выступленню групы, прыходзіцца па густу іх самабытнае мастацтва, іх арыгінальнасць і выканаўчае майстэрства», — сказала С. Хершэр, прадстаўніца выдавецкага канцэрна «Макмілан кампані», які запрасіў «Песняроў» у ЗША.

Прыемна атрымліваць падобныя водгукі, тым больш, што яны сталі заканамернымі, пастаяннымі і ў значнай меры вызначаюць узровень развіцця беларускага нацыянальнага мастацтва. На працягу многіх гадоў мастацтва Савецкай Беларусі, як бы далёка за межамі рэспублікі яно ні было прадстаўлена, у якіх бы не зведаных да гэтага часу краінах яно ні дэманстравалася, не атрымлівала «рэкламацыі». Паўсюдна нашы артысты сустракаюць цёплы прыём, добрыя адносіны заручбных глядачоў. Гастрольныя маршруты творчых калектываў рэспублікі пралягалі ад Японіі на Усходзе да Злучаных Штатаў Мексікі, Сальвадора, Аргенціны ў Лацінскай Амерыцы. Толькі ў мінулым, 1976 годзе каля 500 прадстаўнікоў беларускага мастацтва пабывалі ў 32 краінах свету. Пастаянна ажыццяўляюць гастрольныя паездкі за рубж Дзяржаўны ансамбль танца БССР, вакальна-інструментальны ансамбль «Песняры», «Верасы», творчыя групы артыстаў тэатра оперы і балета, калектывы Беларускай дзяржаўнай філармоніі. Характэрна, што наша мастацтва за межамі Радзімы дэманструюць не толькі прафесійныя, але і багатыя сваім нацыянальным каларытам самадзейныя народныя калектывы. Беларускаю культуру паспяхова прадстаўляю на міжнародным фестывалі фаль-

клорнага мастацтва ў Францыі, на Днях Савецкага Саюза ў Італіі народны ансамбль танца «Радасць» з горада Брэста. Народны ансамбль песні і танца з Маладзечна ўдзельнічаў у міжнародным фальклорным фестывалі ў Бургасе, ансамбль «Свіцязянка» з Навагрудка — у Польскай Народнай Рэспубліцы. Выступленні народнага ансамбля танца «Лявоніха» Мінскага трактарнага завода адбыліся ў Чэхаславакіі, Польшчы, Партугаліі.

Формы зносінаў літаратуры і мастацтва Беларусі з народамі іншых краін разнастайныя. Яны ўключаюць у сябе фестывалі, дні культуры, конкурсы, выстаўкі, спецыялізаваныя паездкі для абмену творчым вопытам, сумесную пастаноўку спектакляў, мастацтвазнаўчыя даследаванні, стажыроўкі спецыялістаў, асабістыя сустрэчы майстроў мастацтваў розных краін.

Па запрашэнню аргенцінскай фірмы ў нацыянальным тэатры «Калон» у саставе пастановачнай групы савецкіх артыстаў працаваў галоўны мастак Дзяржаўнага тэатра оперы і балета Я. Чамадураў, галоўны балетмайстар гэтага ж тэатра А. Дадышкіліяні ажыццявіў пастаноўку спектакля «Спартак» на сцэне фінскай Нацыянальнай оперы, рэжысёр С. Штэйн паставіў спектакль «А зоры тут ціхія» на сцэне Сафійскага тэатра. У той жа час пастановачныя групы Польскай Народнай Рэспублікі, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі прымалі ўдзел у оперных спектаклях «Галька» С. Манюшкі і «Ланггрын» Р. Вагнера ў Мінску.

Міністэрства культуры, творчыя саюзы рэспублікі падтрымліваюць цесныя кантакты з дзеячамі літаратуры і мастацтва, іх арганізацыямі ў многіх краінах. Найбольш глыбокімі, традыцыйнымі з'яўляюцца кантакты творчай інтэлігенцыі краін сацыялістычнай сярэдняй і заходняй часткі Еўропы з нашымі дзеячамі літаратуры і мастацтва з прагрэсіўнымі майстрамі мастацтваў краін, якія сталі на шлях развіцця. Усё гэта садзейнічае актывізацыі творчага працэсу, узбагачэнню мастацкай палітры.

Гэта расшырэнне культурнага абмену і супрацоўніцтва гаворыць аб дабравольным уплыве наступіўшай у Еўропе палітычнай разрадкі, якая стварае клімат давер'я ў адносінах паміж дзяржавамі. Рэалізацыя заключнага акта нарады ў Хельсінкі дазволіць нам і далей развіваць культурныя сувязі з заходнімі краінамі. Мы аднолькава прапагандуем дасягненні сацыялістычнай куль-

туры і ўсё больш глыбока пазнаём мастацтва іншых народаў. Узаемнасць абмену, яго двухбаковасць — шлях да плённасці нашых адносін.

Штогод у Беларусь прыязджаюць дзесяткі замежных мастацкіх калектываў і выканаўцаў. За апошнія гады нашымі жаданымі гасцямі былі Венскі с'мфанічны аркестр, Дзяржаўны ансамбль народнай песні і танца ПНР «Мазоўшэ», хор з Лос-Анджэлеса, нацыянальны ансамбль танца Венесуэлы, хор «Мадрыгал» з Бухарэста, югаслаўскі хор «Калезіум музікум», сімфанічны аркестры Балгарскага радыё і тэлебачання і Лодзінскай філармоніі, балетная трупа «Коміш-опера» з ГДР, балетная трупа Варшаўскага тэатра оперы і балета, камерны аркестр Францыі, ансамбль танца Кеніі, эстрадныя групы з Італіі, Японіі, Швецыі. Мы выказваем сваю ўдзячнасць калектывам мастацтва і майстрам сцэны 29 краін, якія змаглі парадаваць нас сваім высокім мастацтвам у час гастролёў у Беларусі за апошнія два гады.

З вялікім поспехам прайшлі ў рэспубліцы таксама дні культуры, літаратуры і мастацтва ПНР, ГДР, Чэхаславакіі, Венгрыі, Балгарыі, Манголіі, В'етнама, Кубы, Францыі, Фінляндыі, Індыі, Швецыі і іншых краін.

Маршруты дружбы каштоўныя ўжо самім фактам інтэрнацыянальных сувязей, значна ўзбагачаюць духоўнае жыццё народаў.

За межамі сваёй рэспублікі часта больш выразна вызначаюцца тыя з'явы, якія ў паўсядзённым жыцці здаюцца звычайнымі. Шэраг з іх набываюць сілу міжнароднага аўтарытэту. У гэтай сувязі прыемна ўспомніць, што дзеячы мастацтва Беларусі неаднаразова вярталіся са сваіх замежных паездак, як кажуць, «тытулаванымі», прызнанымі міжнароднымі журы: канцэртмайстар Мінскага камернага аркестра А. Крамараў удастоены 1-й прэміі на Міжнародным конкурсе скрыпачоў імя Паганіні ў Італіі; званні лаўрэатаў заваявалі: выпускнік Беларускай кансерваторыі І. Алоўнікаў — на конкурсе піяністаў «Пражская вясна», «Песняры» — на X Сусветным фестывалі моладзі і студэнтаў у Берліне, «Верасы» — на конкурсе палітычнай песні ў Хельсінкі, заслужаны артыст БССР А. Рудкоўскі — на конкурсе вакалістаў у Барселоне. Усё гэта надае нам новых сіл, творчага натхнення для далейшага развіцця нацыянальнага сацыялістычнага мастацтва Беларусі.

Арсень ВАНІЦКІ, намеснік міністра культуры БССР.

Ліра па-ранейшаму звонкая

У БЛАКНОЦЕ, нібы закладка, застаўся квіток «Масгорсправкі»: «Метро—станцыя «Новослободская»; троллейбус № 3». Ад прыпынку ўсяго некалькі метраў да Ціхвінскага завулка — сапраўды ціхага, летам, мабыць, вельмі злёгнага. У доме № 11 жыве паэтэса Канстанцыя Буйло.

Напярэдадні мы размаўлялі з ёю па тэлефоне. Я сказала, што маю ад рэдакцыі даручэнне — перадаць самы сардэчны паклон, некалькі кніжак бібліятэчкі «Голасу Радзімы» і вытканы з лёну, аздоблены беларускімі арыянтам, ручнік. Усё гэта ў знак той шчырай і даўняй дружбы, якая звязвае Канстанцыю Антонаўну з нашай рэдакцыяй.

— Прыязджайце! Гасцям, ды яшчэ з Мінска, вельмі рада, — пачулася ў адказ ветлівае запрашэнне. — Як даехаць, ведаеце?

Паклаўшы тэлефонную трубку, адчуваю, што застаўся нейкае незвычайнае ўражанне ад кароткага дыялогу. Голас, раптам разумею я. На дзіва малады, поўны жыцця і нецярпліваці. Такое ж прыемнае пачуццё пакінула і ўся сустрэча з Канстанцыяй Буйло, разумным, светлым, шчырым і, здаецца мне, шчаслівым чалавекам.

Пра яе, зусім яшчэ маладую паэтэсу, на пачатку творчага шляху Змітрок Вядуля напісаў, што бог стварыў яе толькі з праменьчыкаў сонца і свайго вялікага духу. У дзень сямідзесяцігоддзя паэтэсы ў артыкуле, прысвечаным гэтай даце, беларускі пісьменнік Станіслаў Шушкевіч сказаў: «Няма і не будзе старасці ў Канстанцыі Антонаўны. Яе сонечная ліра па-ранейшаму гучыць звонка і молада».

На ўспамін аб сустрэчы я атрымала ад паэтэсы новы зборнік яе вершаў «Выбранае», які сёлага выйшаў у Мінску ў выдавецтве «Мастацкая літаратура». Адзін з апошніх вершаў пачынаецца радкамі:

А старасці няма! Ты ёй не вер,
Калі ў грудзях жывое сэрца б'ецца,
Калі з грудзей свабодна песня льецца,
Сум мой знікае, як драпежны звер,
І неба, і блакіт вачэй смяецца, —
Ты старасці не вер!

РАЗГАРНУЎШЫ ручнік, Канстанцыя Антонаўна зачаравана ахнула:

— Якая прыгажосць! Наш, сапраўдны беларускі ручнік! — а потым з такім жа запалам да мяне: — Каб вы ведалі, якая я сёння шчаслівая. Гэта падарунак для душы. Ён для мяне — нібы ўсмішка Бацькаўшчыны.

Канстанцыя Антонаўна расцягнула ручнік на канапе, і, седзячы за сталом, усё кідала на яго позірк і не пераставала захапляцца.

— Толькі нашы вясковыя жанчыны могуць так выткаць. Яны ж асаблівія, нашы жанчыны. Трошкі суровыя на выгляд, але сэрцам добрыя і тонка разумеюць прыгажосць, ахвотна дзеляцца сваім душэўным багаццем з людзьмі.

Мяне здзіўляе дакладнасць памяці паэтэсы, што так трывала і дасканалая захавала гэты вобраз. У апошнія гады я часта сустракалася з ткачыхамі, вырабавы якіх адпраўляюць на міжнародныя выстаўкі. Партрэт адной з іх — Матроны Каўтуновай з Неглюбкі — быў нават надрукаваны на першай старонцы «Голасу Радзімы». Маё назіранні паўнасна супадалі з тым, што гаварыла К. Буйло.

— Творчасць народа не мае цаны, — нават трохі ўрачыста гаворыць Канстанцыя Антонаўна. — Часам і зусім прастая рэч, што зрабіў вясковы майстар, сагрэе, як матчына слова. Зараз пакажу вам адзін такі сувенір. Мне жонка Броўкі яго з Мінска прывезла.

Гаспадыня вынесла з сядняга пакоя маленькі драўляны куфэрачак, інкруставаны саломкай.

— Вось, паглядзіце. Даўно я яго атрымала. Саломка

Зусім нядаўна артысты коласаўскага тэатра ў Віцебску адсвяткавалі залаты юбілей. Другую палову стагоддзя з дня свайго існавання яны пачалі прэм'ерай спектакля «Апошняя інстанцыя» па п'есе беларускага драматурга Мікалая Матукоўскага.

НА ЗДЫМКУ: сцэна са спектакля «Апошняя інстанцыя». У ролі Малахавай — заслужаная артыстка БССР Галіна МАРКІНА, Малахава — народны артыст СССР Фёдар ШМАКАЎ.

Фота А. ЦАРЛЮКЕВІЧА.

ўжо і колер змяніла, а я ўсё зберагаю яго.

СЯРОД кніжак, перададзеных Канстанцыя Буйло, быў невялікі зборнік вершаў нашага земляка са Злучаных Штатаў Амерыкі Уладзіміра Клішэвіча «Сняцца дні мне зала-тыя». Я папрасла:

— Канстанцыя Антонаўна, калі з'явіцца жаданне сказаць некалькі слоў, напишыце, калі ласка, да нас у рэдакцыю.

— З задавальненнем зраблю гэта. Але пачакайце, я зараз, хоць адным вокам зазірну.

**Калі б сюды буслы ляталі,
Калі б тут ластаўкі жылі,
Мы б крыху меней**

**сумавалі
За морам на чужой зямлі.**

— Вельмі ж хораша! Па адным гэтым вершы бачу, што ён паэт. І як натуральна, я б сказала, лёгка, выліўся верш з яго, мусіць, спакутанай душы! Мне падабаюцца паэты, якія пішуць на адным дыханні, аголенымі нервамі. У вершаваных радках выка-ваюць сябе да самага донца.

Яна і сама так пісала і піша, часта нават без чарнавікоў.

— Мяне адзін з маіх сяброў-крытыкаў неяк папракнуў за гэта, — усміхаецца Канстанцыя Антонаўна. — Ты ж кажа, паэтэса, а не азачніца. А я лічу, што не ўсёды верш трэба правіць, драгоўваць. Губляюцца мацыянальнасць, непасрэднасць.

Канстанцыя Буйло дачытала верш «На чужыне» да канца, верш, прасякнуты туюгой па далёкай Бацькаўшчыне, поўны мільх сэрцу дробязей, якіх так не хапае страціўшаму іх чалавеку.

— Тое, пра што піша Уладзімір Клішэвіч, мне таксама добра зразумела, — у вачах яе спагадлівасць і сум. — На жаль, не адзін ён такі на чужой зямлі. Ужо многа год атрымліваю пісьмы ад сваяччэнніка Івана Тарасевіча. Таксама ў Амерыцы жыве. Падрабязна так апісваў, як гасціў у плямённікаў у нас у Беларусі. Паездка яму прынесла многа радасці. І ўсё ж пакінуць назаўсёды месца, дзе доўгія гады пражыў, няпроста. Я добра, можа, як ніхто іншы, гэта разумею. Ёсць у мяне такі верш.

**Карэннем прырастае чалавек
Паўсюль, куды яго ні кіне
доля.
Сабе ён падначаліць**

**наваколле,
Сябрамі абрастае — і
жыве.
А толькі ў сэрцы, думках,
галаве,
Як подых жыццядаймага
Гальфстрыма,
Навек у ім жыве яго
Радзіма
Так, як душа яго у ім
жыве.**

Канстанцыя Буйло ў Маскве з 1923 года. Тут на могілках пахавана яе маці. У гэтым горадзе жыве сястра, жанаты сын, які займае высокую пасаду.

— Ды што там краіна, горад, — раптам зноў весялее, добра ўсміхаецца Канстанцыя Антонаўна. — Чалавек нават да сваёй кватэры пры-выкае і нязвошта мяняць яе не хоча.

У доме, дзе яна жыве, ідзе капітальны рамонт. Жыхарам прапанавалі пераехаць у новыя дамы.

— Мы адмовіліся. Рамонт хутка закончыцца, — колькі рашучасці ў голасе Канстанцыя Антонаўна! — Тут жа кожны пакой поўны для мяне ўспамінаў. Вось на гэта месца, — паказвае гаспадыня на канапу, — садзіўся, прыходзячы ў госці. Янка Купала. Чытаў свае вершы, жартваў.

У гэтым доме часта бывала задумлівая сяброўка ўладка, Купалава жонка, жаданым гостем быў Глебка, і цяпер, прыежджаючы ў Маскву, заходзіць Алесь Пальчэўскі...

— Так і я прырасла карэннем да Масквы, — заключае Канстанцыя Буйло. — Удзячная ёй і люблю гэты горад.

ВОСЬ прыбару са встала, — казала Канстанцыя Антонаўна, выносячы пасля абеду на кухню посуд, — і зноў будзем гаварыць пра Беларусь.

Яе непакоіла, ці паспелі калгаснікі ўбраць бульбу («Мароз не ў час уда-рыў»); як здароўе Рыгора Шырмы? («З любасцю заўсёды ставілася да гэтага мудрага чалавека»); што новага ў пісьменніках? («На наш пісьменніцкі з'езд мела запрашэнне, але прыехаць перашкодзіла хвароба»).

А ўвогуле атрымлівалася: пра што б ні заходзіла гаворка, мы гаварылі пра Беларусь. Паэтэса сказала такую фразу: «Я ўся прарасла Беларуссю». Памятаеце? А да Масквы прырасла карэннем.

— Я многа ездзіла ў жыцці. Бачыла Крым і Каўказ. Яны радалі вока, але душу маю не краналі. Нідзе

няма такой прыгажосці, як на маёй Бацькаўшчыне. Як сумую я па беларускіх пагорках і лясах. Заплюшчваю вочы і ўяўляю жоўтыя лапінік бяссмертніка, фіялета-выя купінкі чабору. Не паве-рыце, адчуваю пах верасоў. Няма для мяне на свеце рэчкі, прыгажэйшай за Іслач. Здаецца, бачу на яве, як схіліліся над ёй вербы, і я схіляюся разам з імі. У празрыстай вадзе трапечуцца, гуляюць вёрткія печкуры, зарываючыся носікамі ў пясок. Ніколі не забуду я сваю мову. Добра ведаю рускую, польскую. Але выказаць сябе магу толькі на роднай, беларускай.

Гэта быў такі прыгожы, крышчу нават узніслы маналог чалавека і паэтэсы, якая заўсёды гораха і шчыра любіла свой край, старонку, дзе яна «радзілася і расла».

— Я не помню самай першай хаты, дзе жыла, — працягвае ўжо больш спакойна Канстанцыя Антонаўна. — Мы ніколі падоўгу на адным месцы не затрымліваліся. Бацька быў аб'ездчыкам, і мы вандравалі разам з ім. Таму дарагая мне ўся Беларусь, кожны яе куточак. Я заўсёды была звязана з ёю і праз дарагіх мне людзей — сяброў, пісьменнікаў. Пайшоў з жыцця Глебка, Лынькоў, але па-ранейшаму я перапісваюся з іх блізкімі.

Канстанцыя Антонаўна атрымлівае пісьмы не толькі з Мінска. Ёй пішуць з вёскі, дзе яна калісьці настаўнічала, яе не забываюць вучні з Баранавіч, ёсць яе адрасаты ў Нясвіжы.

— Я захапляюся і люблю сённяшняю маю рэспубліку, яе моладзь.

**Вось яна — жывая,
маладая змена!
Як бурліць жыццё іх
шчасная вясна!
Калі ветэраны пакадаюць
сцэну,
Талентамі юных
зіхаць яна, —
напісала паэтэса.**

Хутка ў размове праляцеў час. Развітанне наша было цёплым. Я пакідала Канстанцыю Антонаўну ўзрушанай той вестачкай, якую яна атрымала з мілай яе сэрцу Беларусі.

— Перадайце паклон усім, хто мяне ведае, — наказвала яна. — Павіншуйце і ад майго імя з Новым годам усіх сумленных суайчыннікаў, якія не маюць магчымасці сустракаць гэтае свята надзеі на роднай зямлі.

Дзіяна ЧАРКАСАВА.

НАД БЕЛАЙ РУССЮ— БЕЛЫ СНЕГ...

Анатоль ГРАЧАНІКАЎ

ці маланка застыла!
Ці аленывы рогі!

**Над Белай Руссю — белы снег,
Нібыта чыстае сумленне,
Нібыта светлае збавенне
За самы патаемны грэх.**

**На досвітку запахне снег
Малінава-празрыстым сокам
І сад, заружавелы ў сне,
Зазвоніць ціха каля вокан.**

**Маркоту — прэч, трывогі —
прэч!
Табе адчуць памогучь гукі,
Што не было яшчэ сустрэч,
Што не было яшчэ разлукі.**

**Што толькі ёсць адно святло,
Святло разлівістае снегу,
Што ўсё мінула і прайшло,
А распачы — няма ні следу.**

**Калі ж трывога паласне
Твае балючыя ўспаміны,—
Над Белай Руссю белы снег
Ты прыгадай хоць на хвіліну.**

Генадзь ПАШКОЎ

**Вечар сіверны, сіні,
Між ляшчын і бяроз
блудзіць сцежкай**

**ласінай
маладзенькі мароз.**

**Сцежка мкнецца з паляны,
дзе крыло сасняка
грэе духам смаленым
жытло лесніка.**

**На купі, што вугліны,
за расшчэпленым пнём
смаляць мох журавіны
кіслым агнём.**

**А у верасе цвілым,
як канчаецца мох,**

Рыгор БАРАДУЛІН

**Зноў тлее ля ціхіх стрэх
Маладзічковы лучнік.
З даверлівай ласкай снег,
Як з матчыных рук
Ручнік.**

**Збыты санет саней
Звініць,
Не зважае на спех.
Не дыхай,
Як вяз з'іней, —
Абы не спалохаць снег!..**

**Сарвуцца зоры
З арбіт,
Папросяцца на начлег.
І боязна
Крок зрабіць,
Вачыма абразіць снег...**

Уладзімір НЯКЛЯЕУ

**Увесь, нібы пекар,
У белай завейнай муцэ,
Мой снежань, мой лекар,
Ідзе па замерзлай рацэ.
Мой снежань...**

Мой лекар...

**З усіх на свеце багоў
Не ведалі Снежня грэкі,
Бога снягоў,
Мой лекар...**

Мой снежань...

**Ні суму ў мяне, ні болю.
Як белья вежы,
Застылі бярозы ў полі.
Праз нітачкі срэбра.
Што збытаны ў стылым гаплі,
Здаецца:**

**у неба
Узыходзяць снягі ад зямлі.**

КАХАННЕ ПАЭТА

Да 85-й гадавіны з дня нараджэння Максіма Богдановіча Беларускае тэлебачанне падрыхтавала спектакль «Ля сіняй бухты». Дзея адбываецца ў Ялце ў 1917 годзе, у белым доме ля сіняй бухты, дзе хворы паэт перабірае ў памяці хвалючыя дні і нібы аднаўляе старонкі кахання да Веранікі. На-турныя здымкі для тэлеспек-

такля рабіліся ў Крыме. У га-лоўных ролях выступаюць ар-тысты Валерыя Шушкевіч і Святлана Пенкіна. Паставіў спектакль заслужаны дзеяч мастацтваў БССР Уладзімір Станкевіч, аператар — лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР Уладзімір Пранько. Аўтар п'есы — Барыс Бур'ян.

У КАРАГОД—З ЭКРАНА

Ці любіце вы баль-маскарад? Для мяне ў дзяцінстве гэта было самае пры-вабнае ў навагоднім свяце. Здаўга да яго мы з маці пачыналі ладзіць нейкі касцюм, фантазіруючы і дамалёўваючы ва ўяўленні абраны вобраз. Памятаю, колькі клопату было перад 1958 годам. Напярэдадні, 4 кастрычніка, у Савецкім Саюзе на арбіту быў запушчаны першы ў свеце штучны спадарожнік Зямлі. Маці старанна кроіла і сфарэававала ка-валкі цёмна-шэрага атласу, усё бядуючы, ці зробіць сусед для каркаса аб'яча-нае прыстасаванне, якое павінна іміта-ваць сігналы спадарожніка.

Мае равеснікі раслі, сталелі, займелі сваіх дзяцей, але, як і раней, мітусня ля навагодняй ёлкі штогод прыносіць нам свае сюрпрызы. Разам з мушкетэрамі, Катом у ботах, Несцеркам — іх кожнае пакаленне «адкрывае» па-новаму — у карагодзе цяпер збіраюцца «касманаў-ты», «марсіяне». Найбольш пацягнуліся традыцыйныя гумарыстычныя персана-жы — клоун, арлекін. Іх месца занялі пераважна героі дзіцячых мультыпліка-цыйных фільмаў.

Самыя папулярныя — Воўк і Заяц з мультфільма «Ну, пачакай!», кракадзіл Гена і Чабурашка, Віні-Пух і Пятачок, Малыш і Карлсан, які жыве на даху... Вы знаёмы не з усімі? Паспрабую крыху пра іх расказаць. Але для пачатку адна па-рада. Ілюстраваны часопіс «Советский Союз», які распаўсюджваецца ў многіх краінах свету, пастаянна змяшчае серыі каляровых малюнкаў з новых серыі «Ну, пачакай!» І калі ў вас няма магчы-

масці паглядзець гэты фільм, а паводле звестак «Совэкспортфильма» яго купілі 53 краіны, пагартайце часопіс. У № 11 за мінулы год па просьбе чытачоў зме-шчаны фота сямі аўтараў мультыка, ха-ца іх многа больш... Да юбілею студыі — «Мультфильм» адзначыў летась сваё 40-годдзе — творчы калектыў завяршыў дзесятую серыю прыгод Воўка і Заяца. Чарговую? Апошнюю? Хто ведае. У ад-ным інтэрв'ю рэжысёр фільма В. Кацё-начкін сказаў: «Кожную новую серыю мы рабілі як апошнюю...» А потым тысяча-мі прыходзілі пісьмы ад дзяцей і да-рослых з падзякамі, пажаданнямі і маг-чымымі сюжэтамі. Зноў сцэнарысты

Мал. С. БЕГУНА.

В. СЕРГІЕУСКАЯ.

МАНАЛОГ АСТРАНОМА

— Старэйшая дачка жартуліва называе мяне астралагам, таму што я працую ў Мінскім планетарыі. Галіна Думачова заўсёды пры зорках, жартуюць мае сябры. Сапраўды, кожны дзень я чытаю ў планетарыі лекцыі для дзесяцікласнікаў — ім гэта патрэбна па школьнай праграме. Уяўляеце: неба і планеты зусім блізка — нават можна дакрануцца рукой. Расказваю аб сузор'ях, штоносяць імёны грэчаскіх багоў, аб яркіх зорках, якія старажытныя арабы называлі ўласнымі імёнамі. Акрамя гэтага я заўсёды рыхтую для лекцыі найноўшую інфармацыю, таму што тое, аб чым пішуць у падручніку, старэе. Гэта лагічна — у астраноміі інфармацыя старэе праз два-тры гады. Напрыклад, зусім нядаўна вучоныя меркавалі, што «белая шапка» на Марсе — гэта вуглякіслы газ, але пасля палёту амерыканскіх спадарожнікаў «Вікінг» высветлілася, што гэтая «шапка» не што іншае, як цвёрды стан вады.

І вучні, раней не знаёмыя з астраноміяй, адкрываюць для сябе космас, значэнне яго для чалавецтва.

У хуткім часе ў нас арганізуецца гурток для школьнікаў, якія «захварэлі зоркамі». Хацелася б праводзіць гэтыя заняткі так, каб мае слухачы сур'ёзна захапіліся астраномі-

яй. І можа стацца, што хто-небудзь з іх адкрые ў будучым новую планету.

Мабыць, самыя частыя наведвальнікі планетарыя — моладзь. Але ж прыходзяць да нас і паважаныя гараджане. І мне бывае вельмі прыемна пагутарыць з імі аб тайнах Сусвету, аб вечнай і шчодрой прыродзе, часткай якой мы самі з'яўляемся.

У ясны вечар мы з меншай дачкой заўсёды «падарожнічаем» па небу, яна ўжо самастойна знаходзіць многія планеты і сузор'і. Згадзіцеся, што відовішча начнога неба захапляе чалавека. Зоркі пераліваюцца рознымі колерамі і чым ніжэй над гарызонтам яны знаходзяцца, тым больш мігачаць. А ты, зямное стварэнне, тонкай ніткай звязана з невідомымі сусветамі.

Музыканту Гершэлю, які адкрыў планету Уран, пастаянна напаміналі, што ён займаецца глупствам, калі гадзінамі разглядае неба. «Нашто чалавеку далёкія сузор'і і планеты, — казалі яму, — калі ніякай карысці ад іх няма?» Сапраўды, карысці ад далёкіх агеньчыкаў няма. Але людзі заўсёды імкнуліся да зорак і складалі пра іх вершы. Цяпер ўжо жыхары Зямлі пабывалі на Месяцы, дасылаюць аўтаматычныя станцыі на блізка і далёкія планеты, адкрываюць іх таямніцы.

Не так далёка той час, калі Зямля стане цеснай для людзей. Тады зямляне пабудуюць дамы і пасадзяць кветкі на Марсе або Месяцы, а калі-небудзь паляцяць і на зоркі.

Цяпер зіма, падае снег, а ў планетарыі заўсёды можна палюбавацца зоркавым небам, памарыць. Пачаўся новы год. Па астранамічных з'явах ён будзе не самы багаты: два сонечныя зацьменні, адно з якіх можна будзе ўбачыць у Афрыцы, другое — у Ціхім акіяне. Жыхары Беларусі заўважаць зранку на небе ў першы восеньскі месяц адначасова чатыры яркія планеты — Венеру, Марс, Юпітэр і Сатурн на фоне сузор'яў Блізнят, Рака і Льва. Але самым значым будучы год стане таму, што ў красавіку ствараецца спрыяльны час для пасылкі аўтаматычных станцый. Да 1982 года, калі будзе вялікае супрацьстаянне, пасланыя з Зямлі станцыі дасягнуць планеты ў самы кароткі час. Такія з'явы адбываюцца раз у 179 гадоў. Таму з нецярплівацю чакаю вясны новага года!

Запісала
Т. АНТОНАВА.

Традыцыйныя героі навагодняга свята — Дзед Мароз і Сняжка — у дні зімовых школьных канікул танцуюць з дзецьмі на рацінах, развозяць малышам падарункі, «дзяжураць» у парках і скверах.

КАЛЯНДАР ЗНАМЯНАЛЬНЫХ ДАТ

«Каляндар знамянальных і памятных дат па гісторыі Беларусі на 1977 год» выйшаў пад знакам 60-годдзя Вялікага Кастрычніка.

60 гадоў прайшло з часу заснавання «Беларускай хаткі», клуба беларускай мастацкай

інтэлігенцыі (існаваў да 1920 года).

Супалі з Кастрычніцкім 60-гадовым юбілеем народнага паэта БССР П. Панчанкі, народнай артысткі БССР Т. Заранок, народнага артыста СССР Ф. Шмакова, народнага артыста БССР Л. Браўніна і іншых.

Каляндар падае і другія цікавыя даты — 170 гадоў назад нарадзіўся В. Дунін-Марцінкевіч — беларускі драматург, 105 гадоў назад нарадзіўся В. Залатароў — рускі і беларускі кампазітар і педагог, народны артыст БССР, заслужаны артыст РСФСР.

Адзначыць літаратурная грамадскасць у гэтым годзе і таяную дату, як 90-годдзе з дня нараджэння выдатнага беларускага пісьменніка і грамадскага дзеяча Ц. Гартнага.

70 гадоў спаўняецца народнаму артысту СССР Л. Рахленку і народнаму артысту БССР З. Стоме.

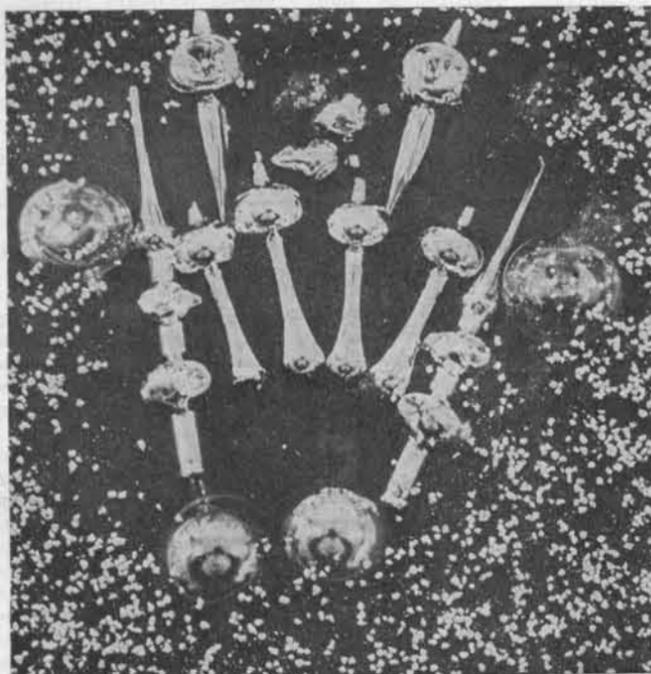
Храналагічны штогоднік прыхільна сустраюць усе, хто цікавіцца культурным жыццём рэспублікі.

ЛАЎРЭАТЫ СПАРТЫЎНАГА ГОДА

Алімпійскі чэмпіён па цяжкай атлетыцы ў сярэдняй вазе мінчанін Валерый ШАРЫЙ другі год запар узначаліў беларускую дзесятку самых папулярных спартсменаў года, якую па традыцыі напярэдадні Новага года вызначаюць спартыўныя журналісты і аматары спорту рэспублікі.

У лік лаўрэатаў мінулага года ўвайшлі таксама Уладзімір КАМІНСКІ, Аляксандр ГАЗАЎ, Уладзімір РАМАНОЎСКІ, Алена БЯЛОВА, Віктар СІДЗЯК, Вольга КОРБУТ, Аляксандр РАМАНЬКОЎ, Уладзімір АЛЕІНІК, Яўген ГАЎРЫЛЕНКА.

Баскетбалісты Мінскага радыётэхнічнага інстытута прызнаны самай папулярнай камандай года.

Пра гэтае прадпрыемства мала хто ведае, хаця працуе яно цэлы год, прадукцыю сваю пастаўляе ў магазіны толькі аднойчы — напярэдадні Новага года. І тады дарослыя і дзеці радасна набываюць упрыгажэнні да свята — традыцыйна яркія, бліскучыя, лёгкія. Ёлачныя цацкі нібы прыходзяць з казкі, неяк не хочацца думаць, што зроблены яны ў цэху са шкла, алюмінію, паперы.

— Ці не крыўдзіць рабочых такое ненаўмыснае «забыванне»! — папытаў я ў на-

чалніка Мінскага цэха шкляна-ёлачных упрыгажэнняў Юрыя Цюцюніка.

— Ды што вы!! Яны і самі потым ідуць у магазін быццам за падарункамі да Дзеда Мароза і Снягурачкі. Святочныя ўмоўнасці, вясёлы настрой... Вядома, без нашай стараннай працы ён быў бы бяднейшы... 2,5 мільёна вырабаў пяцідзiesiąці відаў, што мы падрыхтавалі да Новага года, не толькі пён працы калектыву прадпрыемства, але і радасць навагодняга вечара, ранішніка,

зьянне ўпрыгожанай ёлкі. Увогуле, непаўторнае свята і цудоўны адпачынак.

НА ЗДЫМКАХ: прадукцыя новага цэха; размалёўшчы-

ца Галіна САСІНОЎСКАЯ; шкловыдзімальшчык Аляксандр КЛІМЧУК.

Яўген КАЗЮЛЯ.
Фота аўтара.

ВЫСТАЎКА ГУРТКОЎЦАЎ

У фале кінатэатра «Беларусь» горада Слуцка адкрыта выстаўка работ гуртка выяўленчай творчасці Дома піянераў і школьнікаў. Гуртком ужо шмат гадоў кіруе член Саюза мастакоў СССР Уладзімір Садзін.

На выстаўцы прадстаўлена больш як 30 розных малюнкаў і гравюр, выкананых хлопчыкамі і дзяўчынкамі.

Б. НАВІЦКІ.

ЁЛКІ — У ДАГЕСТАН

Партыю зялёных ёлак адправіў у Дагестан калектыў Глыбоцкага доследнага ляггаса.

З беларускай лясной прыгажуні навагодняга свята сустрапі многія жыхары аулаў і гарадоў горнага краю.

В. КАРПОВІЧ.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

НАШ АДРАС:

МІНСК-ГСП, ЛЕНІНСКІ
ПРАСПЕКТ, 44.

ТЭЛЕФОНЫ: 33-07-82,
33-02-80, 33-03-15, 33-01-97.

Ордэна Працоўнага Чырвонага
Сцяга друкарня выдавецтва
ЦК КП Беларусі.
Зак. 01

